

ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΣΟΥΜΑΝ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Παίξε ταχτικά φουγκες καλών μουσικών, κυρίως του Ιωάννη Σεβαστιανού Μπάχ. Το «Καλοσυγκερασμένο Κλαβιέ» «*Wohltemperierte Clavier*» να είναι ο επίσημος ἄρτος σου. Τότε σίγουρα θά γίνεις ἕνας καλὸς μουσικός.

Γόρσει ἀνάμεσα στοὺς συντρόφους σου ἐκείνους πού ξέρουν περισσότερο ἀπὸ σένα.

Ύστερα ἀπὸ τὴ μουσικὴ σου μελέτη, ξεκουραζόσουν διαβάζοντας ποιητές, καὶ μένε ὅσο πιὸ συχνά μπορεῖς στὸ ὑπαιθρο.

Τραγοῦδα συχνά σὲ χορωδία, κυρίως μεσαιῶς φωνές, αὐτὸ σὲ κάνει μουσικό.

Ἄλλὰ τί σημαίνει νὰ εἶναι κανεὶς μουσικός; Δέν εἶσαι μουσικός ἂν ἀντικρίζεις τρομαγμένος τίς νότες ἢ παίζεις μὲ κόπο τὸ κομμάτι σου ὡς τὸ τέλος, οὔτε δταν, ἂν τυχαῖα γυρίσει κανεὶς δυὸ φύλλα μαζί, στα-

ματήσις καὶ σοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ προχωρήσεις. Εἶσαι ὅμως μουσικός ἂν κατὰ τὴν ἐκτέλεση ἑνὸς κομματιοῦ, προμαντεύεις ἐκεῖνο πού ἀκολουθεῖ ἢ ἂν ξέρεις ἀπὸ μνήμης ἕνα γνωστὸ σου κομμάτι, μὲ λίγα λόγια ἂν ἔχεις τὴ μουσικὴ ὄχι μόνο στὰ δάχτυλα, ἀλλὰ καὶ στὸ κεφάλι καὶ στὴν καρδιά.

Πῶς ὅμως γίνεται κανεὶς μουσικός; Τὸ κυριώτερο, ἀγαπητὸ μου παιδί, τὸ καλὸ αὐτὶ καὶ ἡ γρήγορη ἀντίληψη, ἔρχονται ὅπως σ' ὅλα τὰ πράγματα ἀπὸ τὸ Θεό. Ἡ μεγαλοφυΐα ὅμως διαπλάσσεται. Δέ θά γίνεις ὅμως ποτέ μουσικός ἂν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κλειδώνεσαι κι ἀπομονώνεσαι ἀσκούμενος σὲ μηχανικὰ γυμνάσματα, ἀλλὰ μόνο ἂν ἐπιζητεῖς νὰ ἔρχεσαι σὲ συνάφεια μὲ μουσικούς, καὶ προπάντων ἂν βρίσκεισαι συχνά σ' ἐπαφή μὲ χορωδία καὶ ὀρχήστρα.

Προσπάθησε, ἀπὸ μικρὸς, νὰ ἐξοικειωθείς μὲ τὰ κυριώτερα εἶδη τῆς ἀνθρώπινης φωνῆς. Σπούδαζέ τα κυρίως στὴ χορωδία κι ἐρεῖνα σὲ ποιά διαστήματα βρίσκεται ἡ ὑψηλὴ δύναμὴ τους καὶ σὲ ποιά ἄλλα μπόρουν ν' ἀλλάξουν καὶ νὰ γίνουν πιὸ μαλακά καὶ πιὸ τρυφερά στὸ ἄκουσμα.